

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

ERITYISLASTENKOTI RAUNILAN

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	2
2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET	3
3 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO	4
4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN	6
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET	7
6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA	12
7 ASIAKASTURVALLISUUS	16
8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN	21
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA	23
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA	23

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja

Nimi: Pelastakaa Lapset ry

Y-tunnus: 0116788-1

Kunnan nimi: Jyväskylä

Sote-alueen nimi: Keski-Suomen hyvinvointialue

Toimintayksikkö

Nimi: Pelastakaa Lapset ry, Erityislastenkoti Raunila

Katuosoite: Katajatie 3

Postinumero: 40250

Postitoimipaikka: Jyväskylä

Sijaintikunta yhteystietoineen: Jyväskylä, p. 040 583 6466, raunila@pelastakaalapset.fi

Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä:

Lastensuojelun ympärivuorokautinen laitoshoido, sijoitus avohuollon tukitoimena tai huostaanotetuille nuorille, 6 asiakaspaikkaa

Esihenkilö: Anita Reiman Puhelin: 040 7578222

Sähköposti: anita.reiman@pelastakaalapset.fi

Toimintalupatiedot

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohda (*yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt*): 1.1.1972, 28.8.2003, 2.11.2010, 8.4.2016, 3.3.2023

Lupa- ja valvontavirasto: muutospäätös 12.2.2026

Viimeisin valvontakäynti on ollut 19.8.2024

Palvelu, johon lupa on myönnetty: ympärivuorokautista toimintaa harjoittava yksityinen lastensuojeluyksikkö

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat

Ostopalvelujen tuottajat: Vartiointi- ja hälytyspalvelut, Securitas

Yksikön vuorossa oleva työntekijä vastaa aina ostopalvelun toiminnan laadusta ja ohjaa ostopalvelun tarjoajaa. Alihankkijalta ei ole vaadittu omavalvontasuunnitelmaa.

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Erityslasten koti Raunila tarjoaa lastensuojelulain mukaista sijaishuoltoa avohuollollisesti sijoitetuille tai huostaanotetuille lapsille ja nuorille, joilla on erityisesti neuropsykologisia erityistarpeita. Toiminta perustuu omaohjaajasuhteelle ja kiintymyssuhdeajatteluun turvallisissa olosuhteissa ammatillisesti toimivien aikuisten parissa. Sijoituksen alussa panostamme perhetapaamisiin tavoitteenamme kasvatuskumppanuus lasten läheisten kanssa. Raunilasta itsenäistyvillä nuorilla on mahdollisuus lastenkodin toteuttamaan jälkihuoltoon.

Työryhmän erityisosaamisalueena on lastensuojelun sijaishuoltoa tarvitsevien ja neuropsykiatrisesti erityistarpeisten lasten hoito- ja kasvatustyö, johon yksikön koko henkilökunnalla on tarvittava erikoistumiskoulutus.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Järjestön arvot näkyvät työssämme näin:

VASTUULLISUUS:

Olemme tilivelvollisia tukijoille, kumppaneille ja ennen kaikkea lapsille, otamme henkilökohtaisen vastuun voimavarojen tehokkaasta käytöstä ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Raunilan arjessa asioita emme jätä tarkoituksella puolitiehen, vaan hoidamme ne kunnolla ja niin kuin ne on sovittu. Lapsen etu on ensisijainen periaate.

MÄÄRÄTIE TOISUUS:

Asetamme kunnianhimoiset tavoitteet kaikkeen toimintaamme lasten hyväksi.

KUMPPANUUS:

Emme työskentele yksin, vaan teemme asioita yhteisellä vastuulla ja yhteistyössä lasten läheisten ja verkostojen kanssa.

LUOVUUS:

Luovuus näkyy useina mahdollisina ratkaisuin tilanteen vaatimalla tavalla ja omien kiinnostuksen kohteiden hyödyntämisenä arjen askareissa. Opimme muiden tekemisistä.

TINKIMÄTTÖMYYS:

Sovitut asiat hoidamme kunnolla, mutta huolehditaan siitä, ettei se käänny joustamattomuudeksi.

Edellisten lisäksi Raunilan arvoja ovat:

- Rehellisyys: olemme lapsille ja aikuisille rehellisiä pyrkien hienotunteisuuteen, pidämme kiinni yhteisistä periaatteista ja säännöistä ja edellytämme sitä kaikilta.
- Toisten kunnioittaminen: aikuiset kunnioittavat toisiaan, puhumme lapsista ja kaikista meidän asiakkaistamme kunnioittavasti, kunnioitamme jokaisen omaa tilaa. Emme hyväksy asiatonta käytöstä ja puutumme siihen.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

- Lapsen edun ensisijaisuus: aikuiset ovat tietoisia lapsen edun ensisijaisuudesta, vaikka sitä ei aina pystytä toteuttamaan.

Toiminnassamme pidämme tärkeänä

- lapsen kuulemista
- lapsen osallisuutta
- kodinomaisuutta
- yksilöllisyyttä
- kasvatuskumppanuutta lapsen läheisten kanssa
- jatkuvuutta ja ennakoitavuutta
- hyväksyvää ilmapiiriä

Palvelun laatuvaatimukset

Raunilan toiminnan laatuvaatimukset perustuvat hyvinvointialueiden kilpailutusten erityistason laitoshoidon palvelukuvaukseen ja ehdottomiin laatuvaatimuksiin.

Vaatimusten mukaisen työn toteutumista arvioidaan säännöllisesti 3 kk:n välein laatutavoitteita sekä haitta- ja vaaratilanteita seuraamalla. Asiakassuunnitelmapalaverissa ja perhetapaamisissa pyydämme aina palautetta ja vuosittain toteutetaan palautekyselyt lapsille, heidän vanhemmilleen ja sosiaalityöntekijöilleen.

Laadunhallinnan varmistajana on toiminut SHQS-laaturjestelmä, joka on ollut Pelastakaa Lapsissa käytössä vuodesta 2012, mistä alkaen Raunilalle on myönnetty sosiaali- ja terveystalvelujen laatutuhjelman (SHQS) laaduntunnustuksia jo seitsemän kertaa. Toimintaa kehitetään jatkuvasti ja samalla seuraamme onnistumistamme sekä ulkoisten että sisäisten vertais- ja ammattilaisarviointien kautta.

SHQS jatkuvan laadun parantamisen prosessiin kuuluvat:

- Laatupoikkeamien seuranta
- Itsearviointit
- Sisäiset auditoinnit
- Johdon katselmukset
- Laatukäynnit
- Palautekyselyt
- Vaikuttavuuskyselyt
- Ulkoinen auditointi

3 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

Luettelo riskienhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista:

Pelastussuunnitelma 9.7.2025

Sijaishuoltoyksiköiden yhteinen 23.5.2024 ja Raunilan lääkehuollon suunnitelma 27.6.2025

Väkivaltatilanteen ennaltaehkäisyn portaat

Siivouksen ja ruokahuollon omavalvontasuunnitelma 9.7.2025

Ympäristösuunnitelma 11.6.2025

Kriisiviestintäohjeistus, Pelastakaa Lapset ry:n lastenkodit 8.4.2025

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Pelastakaa Lapset ry:n toimintaohjeet työtapaturman sattuessa (Intra – HR – Tapaturmat, uhka- ja vaaratilanteet)

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma 22.9.2025

Lasten turvallisuussuunnitelma 10.7.2025

Ohjeistus asiakkaan kuolemantapauksen varalta 16.8.2021

Asiakasturvallisuussuunnitelma ja toimintaohjeet asiakasturvallisuuden vaarantuessa 17.6.2024

Riskikartoitus

Yksikön säännöt ja tavat 21.10.2025

Riskien tunnistaminen

Riskien hallinnan pohjana on yksikön omavalvonta ja siihen liittyvät suunnitelmat, joiden avulla ennaltaehkäistään riskejä ja varaudutaan riskien toteutumiseen. Riskikartoitus tehdään säännöllisesti järjestön ohjeistuksen mukaan. Organisaation työsuojelutoimikunta kerää ja käsittelee kehittämis-kohteet ja riskikartoitukset sekä antaa tarvittaessa toimenpideohjeita. Laatulupausten toteutumista seurataan neljännesvuosittain ja tarvittaessa laatupoikkeamiin puututaan uusien kehittämistoimenpitein.

Jokaisen työntekijän velvollisuutena on myös informoida yksikön esihenkilöä havaitessaan jonkin epäkohdan, riskin tai vaaratilanteen (sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) 29 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus). Uhka- ja vaaratilanteista tehdään ilmoitus, mikä tulee sekä yksikön johtajalle että työsuojeluvaltuutetulle.

Asiakasturvallisuuden vaarantuessa siitä tehdään haitta- ja vaaratilanneilmoitus Sofia-asiakastietojärjestelmään.

Laatupoikkeamat kirjataan ja niistä tehdään selvitys joka kvartaali. Selvitys käydään työryhmässä, jolloin sovitaan toimenpiteet poikkeamien vähentämiseksi.

Joka toinen vuosi henkilökuntaa pyydetään täyttämään ilmapiiirikartoitus, missä myös voi tuoda esille havaitsemiaan epäkohtia.

Asiakkaita ohjeistetaan kertomaan henkilökunnalle, yksikön johtajalle ja tarvittaessa omalle vastuusosiaalityöntekijälleen havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit. Omavalvontasuunnitelmassa on myös sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot. Vuosittain lapsilta, vanhemmilta ja läheisiltä pyydetään palaute toiminnastamme ja siinä on mahdollisuus antaa palautetta, kuten myös suullisesti arjen kohtaamisissa.

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen

Jokaisesta lastenkodin vaara- ja uhkatilanteesta työntekijä kirjoittaa määrämuotoisen raportin. Johtaja ja työntekijä käyvät tilanteen läpi. Raportit menevät henkilöstöhallinnon ja sitä kautta työsuojelutoimikunnan käsittelyyn. Palveluyksikkötoiminnan johtaja laatii niistä yhteenvedon ja esittelee yhteenvedon työsuojelutoimikunnan kokouksessa vuosittain. Yhteenvedon pohjalta tarkastellaan resurssi- sekä varautumismenettelyä. Varhaisen välittämisen malli on käytössä koko organisaatiossa ja työsuojelutoimikunta seuraa sen käyttöä. Yksikön johtaja käsittelee tilanteet työryhmän kanssa ja tekee tapauskohtaiset toimintaohjeet ja vastaa, että tarvittavat muutokset ja korjaukset tehdään (esim. rakenteelliset korjaukset).

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Sofiaan tehdyn haitta- ja vaaratilanneilmoitukseen käsittelyyn on ohjeistus sen mukaan, onko kyseessä läheltä piti -tilanne, onnettomuus, väkivalta/kaltoinkohtelu, tukipalvelun saamattomuus vai vaarantunut/rikottu tietoturva.

Laatupoikkeamat käsitellään joka kolmas kuukausi työryhmässä tai tarvittaessa useammin. Lääkevastaava seuraa viikoittain lääkepoikkeamien määrää ja laatua.

Korjaavat toimenpiteet

Laatupoikkeamien, epäkohtien, läheltä piti -tilanteiden ja haittatapahtumien varalle määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla estetään tilanteen toistuminen jatkossa. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa tilanteiden syiden selvittäminen ja tätä kautta menettelytapojen muuttaminen turvallisemmiksi. Mm. riskikartoituksessa kirjataan muutostarpeet ja toimenpiteet. Korjaavia toimenpiteitä tehdään arjessa mm. kasvatuskokouksissa ja työryhmäpalavereissa.

Korjaavien toimenpiteiden tiedottaminen

Yksikön johtaja tiedottaa henkilöstöä välittömästi seuraavassa työryhmäkokouksessa. Johtaja vastaa yksikön normaalista, päivittäisestä viestinnästä Raunilan tärkeimmille sidosryhmille (vanhemmat, henkilöstö, sosiaalityöntekijät, kunnat, koulut, jne). Samoin toimitaan kriisitilanteissa. Lastenkodin mahdollisia kriisitilanteita voivat olla yksittäiseen lapseen liittyvät tai kaikkiin lapsiin ja henkilöstöön liittyvät akuutit tilanteet tai tapaukset. Yksittäiseen lapseen liittyvässä tapauksessa yksikön henkilöstö voi informoida tarvittaessa em. sidosryhmiä. Koko Raunilaa koskevissa tapauksissa sidosryhmiä informoi yksikön johtaja. Jos hän on esim. työmatkalla, yksikön henkilöstö ottaa häneen yhteyttä ja sopii hänen kanssaan tiedottamisesta. Sidosryhmäviestinnästä neuvotellaan tarvittaessa palveluyksikkötoiminnan johtaja Anu Pajulan kanssa. Korjaavista toimenpiteistä informoidaan saman mallin mukaisesti.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omavalvonnan suunnittelusta vastaa ensisijaisesti yksikön johtaja ja vastaava ohjaaja, mutta myös muu työryhmä omien vastuualueidensa puitteissa.

Raunilan omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa yksikön johtaja Anita Reiman, anita.reiman@pelastakaalapset.fi, p. 040 7578222

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Yksikön omavalvonta päivitetään tarvittaessa, mutta vähintään kerran vuodessa samalla, kun ohjaajat päivittävät omat vastuualueensa suunnitelmat. Tällöin tulevat päivitetyiksi lääkehuollon, siivous- ja ruokahuollon omavalvonta-, pelastus- ja ympäristösuunnitelma sekä Raunilan käsikirja. Lastenkodin johtaja ja vastaava ohjaaja valmistelevat yhteistyössä Raunilan omavalvontasuunnitelman päivittämisen.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Yksikön omavalvontasuunnitelma on nähtävillä keittiön ilmoitustaululla sekä yksikön nettisivuilla.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Lastensuojelun sosiaalityöntekijä tekee palvelunarvioinnin jo sijoittaessaan lapsen sijaishuoltoon ja arvioidessaan, millainen yksikkö parhaiten vastaa lapsen tarpeisiin.

Erityislasternkodin toiminta on asiakaslähtöistä. Palvelutarpeen arviointia tapahtuu lisäksi kaikessa lapsen ja omaohjaajan välisessä vuorovaikutuksessa. Omaohjaaja laatii yhdessä lapsen ja lapsen vanhempien kanssa lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelman tukena toinen omaohjaaja ja vastaava ohjaaja.

Lapsen huoltajat ja vanhemmat pyrimme osallistamaan mahdollisimman paljon lapsen elämään, mikäli se vain on lapsen edun mukaista. Tavoitteenamme on kasvatuskumppanuus, jolloin huoltajat/vanhemmat ovat myös mukana arvioimassa palvelumme toimivuutta.

Henkilökunnan kasvatuskokouksissa omaohjaajat tiedottavat lasten ajankohtaiset kuulumiset ja työryhmässä arvioidaan tavoitteissa eteneminen.

Omaohjaaja kirjaa kuukausittain koosteen, missä näkyvät asetetut tavoitteet ja yhteenveto tapahtumista. Näin sekä vastuusosiaalityöntekijä että huoltajat saavat kirjallisen tiedon suullisen yhteydenpidon lisäksi.

Hoito- ja palvelussuunnitelma

Asiakassuunnitelma pidetään mahdollisimman pian sijoituksen alussa ja se päivitetään puolen vuoden välein tai tarvittaessa useamminkin. Suunnitelmaan lapsen vastuusosiaalityöntekijä kirjaa tärkeimmät linjaukset koskien lapsen sijoituksen tarkoitusta ja tavoitteita. Siinä sovitaan lapsen yhteistyöstä lasten läheisten kanssa. Asiakassuunnitelmapalaveriin osallistuvat sosiaalityöntekijän lisäksi lapsi itse, hänen huoltajansa, lapsen omaohjaaja ja yksikön vastaava ohjaaja tai johtaja. Suunnitelman pohjalta omaohjaajat laativat lapselle konkreettisen hoito- ja kasvatussuunnitelman. Asiakassuunnitelma päivitetään aina tarvittaessa, jos lapsen tai perheen tilanteessa tapahtuu huomattavia muutoksia, mutta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Lapselle annetaan oman sosiaalityöntekijän yhteystiedot heti sijoituksen alussa ja sosiaalityöntekijän vaihtuessa, jotta lapsi voi halutessaan olla suoraan yhteydessä häneen.

Lapsen mielipiteen kuuleminen näissä suunnitelmissa on erityisen tärkeää, joten omaohjaajan tulee aina ennakoida tulevaa palaveria lapsen kanssa ja tarvittaessa tuoda lapsen ajatukset esille, jos lapsi ei siinä tilanteessa itse sitä rohkene esittää.

Asiakassuunnitelmamuistio lisätään aina lapsen tietoihin ja omaohjaaja laittaa muistutuksen kaikille työryhmän jäsenille, että jokainen käy siihen tutustumassa. Sosiaalityöntekijän tekemä virallinen muistio tallennetaan Sofia-asiakastietojärjestelmään dokumentteihin.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Kuukausikoosteeseen omaohjaaja kirjaa lapsen tapahtumat, omaohjaajatyöskentelyn ja perhetyön toteutumisen, jotta vastuusosiaalityöntekijä ja huoltajat saavat varmistuksen asiakassuunnitelman toteutumisesta.

Tärkeä osa hoito- ja kasvatusta on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen omaohjaajatyö. Omaohjaaja varaa kuukausittain ns. omaohjaaja-ajan, jolloin hänellä ja lapsella on mahdollisuus viettää rauhallista aikaa keskenään myös yksikön ulkopuolella. Arjessa kahdenkeskisiä kohtaamisia on useampi viikossa.

Lapsi osallistetaan ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti omien suunnitelmien laadintaan aktiivisesti ja eri vaihtoehtoja avataan prosessin edetessä. Hänen näkemyksensä kirjataan kaikkiin suunnitelmiin. Lapsen oikeudet ja osallisuus ovat tärkeä osa työtämme, ja henkilöstöllä on vastuu sen toteutukseen näissäkin asioissa.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma (LsL 30a §)

Lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelmaa valmistelevat lapsen omaohjaajat yhdessä lapsen ja hänen läheistensä kanssa jo ennen asiakassuunnitelmaa, missä se vahvistetaan, jotta se on linjassa asiakassuunnitelman kanssa. Jokaisessa kuukausikoosteessa omaohjaaja kirjaa, miten hoito- ja kasvatussuunnitelman tavoitteissa on edetty. Omaohjaaja tukee suunnitelmallisella ja tavoitteellisella työskentelyllään asetettujen tavoitteiden toteutumista ja arvioi myös oman työskentelynsä onnistumista. Tehtyä suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

Vanhemmat/huoltajat osallistuvat lasten asiakassuunnitelmiin ja hoito- ja kasvatussuunnitelman suunnitteluun sekä jopa arjen kasvatustilanteiden käsittelyyn.

Kasvatuskokouksissa omaohjaajat tiedottavat suunnitelmasta ja työryhmässä käymme säännöllisesti keskustelua suunnitelman toteutumisesta ja mahdollisista muutostarpeista. Jokaisessa kasvatuskokouksessa käymme yhden lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelma läpi. Suunnitelma on myös pohjana lapsen konsultaatiossa käytävälle keskustelulle. Keskeiset käytännöt omaohjaaja on myös kirjannut asiakastietojärjestelmän lisätiedot-kohtaan, mistä ne ovat nopeasti tarkastettavissa.

Asiakkaan kohtelu

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Raunilassa talon tavoissa on kirjattu, että lasten yksityisyyttä suojellaan monin tavoin. Jokaisella lapsella on oma huone, johon muihin lapsilla ei ole oikeutta mennä ilman lapsen lupaa. Lapsella on mahdollisuus saada oman huoneensa avain ja sisustaa sen mieleisekseen. Lasten henkilökohtaisia asioita ei kerrota muille lapsille eikä ulkopuolisille henkilöille. Tämän takia on rajoitettu myös lasten oikeutta oleskella toimistotiloissa. Lapset saavat henkilökohtaisesti kaikki heille osoitetut postit. Lapsilla on omat kännykkät, jolla he voivat pitää yhteyttä lähimmäisiinsä.

Lapsi pyritään ottamaan mukaan kaikkeen häntä koskevaan päätöksentekoon ja hän saa tutustua omiin papereihinsa ja häntä koskeviin kirjauksiin sovitulla tavalla. Lapset osallistuvat omiin palavereihinsa. Tavoitteena on osallistaa lapsia omien dokumenttien kirjaamiseen yhdessä omaohjaajansa

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

kanssa tai vähintään luetuttaa kuukausikooste kommentoitavaksi. Lapsi on mukana tai ostaa itsenäisesti omat vaatteet ja muut henkilökohtaiset tavarat. Jokaiselle lapselle pyritään mahdollistamaan häntä motivoiva harrastus.

Lapsen arjessa huomioidaan hänen taustansa, kulttuurinsa ja uskontonsa mahdollisimman hyvin.

Viikoittain Raunilassa pidetään yhteisökokous, missä käydään keskustelua yhteisistä asioista ja mm. päätetään seuraavan viikon toimintaillasta. Palaverissa lapset voivat tuoda itseään mietityttäviä asioita ja osallistua päätöksentekoon.

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma päivitetään vuosittain lasten kanssa. Siitä vastaa Raunilassa vastaava ohjaaja. Siinä keskeinen tavoite on tuoda lasten näkemys siitä, miten he toivovat eri tilanteissa itseään kohdeltavan.

Työntekijän ennakoivan työotteen tavoitteena on välttää rajoitustoimenpiteitä. Joskus ne ovat välttämättömiä ja silloin niistä tehdään aina kirjallinen selvitys ja lapsen mielipide selvitetään tai tehdään kuuleminen. Rajoitustoimenpiteistä tehdään myös kirjallinen arvio sen vaikutuksesta.

Lastenkodin johtaja delegoi kirjallisella määräyksellä hoito- ja kasvatushenkilöstölle oikeuden päättää lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden toteuttamisesta.

Lastensuojelupalveluiden juristi Tiina Tammi koulututtaa henkilökuntaa säännöllisesti sekä tarkistaa tehtyjen rajoituspäätösten oikeellisuuden. Rajoitustoimenpiteistä tehdään lastensuojelulain mukainen rajoituspäätös, mikä lähetetään tiedoksi huoltajille ja lastensuojelun vastuusosiaalityöntekijälle viivytyksettä. Lapsen kanssa päätös käydään läpi ja lapsi saa oman kappaleensa ja toinen liitetään lapsen kansioon. Tapahtumat kirjataan tarkasti lapsen päivittäisraporttiin.

Kiinnipidoissa ei käytetä mitään apuvälineitä. Jos paikallaolevat työntekijät eivät koe pystyvänsä toteuttamaan kiinnipitoa turvallisesti kaikkien kannalta, sitä ei toteuteta, vaan pyydetään virka-apua paikalle.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Jokainen työntekijä sitoutuu noudattamaan työssään työpaikan ja Pelastakaa Lapset ry:n arvoja. Lisäksi sitoudumme noudattamaan Pelastakaa Lapset ry:n toimintaohjetta lasten suojelemiseksi. Pelastakaa Lapset ry on lasten oikeuksia puolustava järjestö. Raunilan arvoihin on kirjattu toisten ihmisten kunnioittamisesta seuraavaa: ”aikuiset kunnioittavat toisiaan, puhumme lapsista ja kaikista meidän asiakkaistamme kunnioittavasti, kunnioitamme jokaisen omaa tilaa. Emme hyväksy asiatonta käytöstä ja puutumme siihen.”

Lapsilta kerätään koko ajan palautetta siitä, miten heitä kohdellaan. Jos saamme palautetta epäasiallisesta kohtelusta, niin ensimmäiseksi asiaa selvittää yksikön johtaja yhdessä k.o. lapsen ja työntekijän kanssa. Johtaja informoi siitä palveluyksikkötoiminnan johtajaa, jonka velvollisuus on informoida organisaation johtoa. Lapsen huoltaja ja sosiaalityöntekijä ovat tilannekohtaisesti selvittelyssä mukana.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Jos lapsen kohtelu on ollut epäasiallista, tilanne keskustellaan yksikössä ja tilanteen ollessa vakava, siitä annetaan joko suullinen huomautus tai kirjallinen varoitus. Varoituksen antajina ovat järjestön johtoryhmän kaksi jäsentä.

Lapsen omaiselle/läheiselle tiedotetaan tilanteesta mahdollisimman pian ja siitä, miten asiaa on käsitelty. Omaisen kanssa yhdessä sovitaan jatkotoimenpiteistä ja siitä, miten omainen on osallisena käsittelyssä.

Asiakkaan osallisuus

Asiakkaiden ja omaisten osallistuminen yksikön laadun ja omavalvonnan kehittämiseen

Eri-ikäisten asiakkaiden ja heidän perheidensä ja läheistensä huomioon ottaminen on olennainen osa palvelun sisällön, laadun, asiakasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämistä. Koska laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita henkilöstölle ja asiakkaalle, olemme systemaattisesti eri tavoin kerättyä palautetta tärkeää saada käyttöön yksikön kehittämisessä. Asiakkaan ja omaisten osallisuus tarkoittaa heidän näkemyksensä ja toiveidensa huomioon ottamista kaikissa palveluun ja toiminnan kehittämiseen liittyvissä tilanteissa.

Palautteen kerääminen, käsittely ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä

Vuodesta 2010 lähtien asiakaspalautetta on kerätty vuosittain lastenkoteihin sijoitettujen lastensuojelun sosiaalityöntekijöiltä.

Lastenkoti minun mielestäni -raportti valmistui v. 2009 ja sen jälkeen uusittiin lapsilta pyydetty vuosittainen palautekysely. Sitä on kehitetty vuosien myötä, mutta perusajatus on säilynyt.

”Miten haluaisin kehittää lastenkotia - kysely vanhemmille” opinnäytetyö valmistui syksyllä 2011 (Diak Etelä, Kauniainen). Kyselyä on soveltuvin osin uusittu myös vuosittain ja toimii nimellä Lastenkoti vanhemman mielestä.

V. 2020 Raunilan lapset osallistuivat Pesäpuun järjestämään vertaisarvioinnin, missä lapset antoivat hyvän palautteen (4,2 /5) Raunilan toiminnasta. Keskiarvo lasten tyytyväisyydestä elämään täällä sai arvosanan 5 asteikolla 1-6.

Järjestön toimintoja koskevaan yleispalautetta voi antaa osoitteessa [www.pelastakaalapset.fi /palaute](http://www.pelastakaalapset.fi/palaute).

Tärkein palaute on ehkä kuitenkin suora palaute kaikilta asiakasryhmiltä yhteistyön merkeissä. Asiakassuunnitelmissa ja perhetapaamisissa pyydämme palautetta niin vahvuuksistamme kuin kehittämistarpeistamme. Molemmat palautteet ovat arvokkaita. Palaute kirjataan joko Raunilan työtilaan tai lapsen asiakastietoihin palautekenttään. Viikoittaisessa lasten palaverissa lapsilta pyydetään palautetta yleisestä ilmapiiristä ja mietitään sen kehittämistä.

Omaohjaaja myös pyytää suullisen palautteen omasta työstään lapseltaan ainakin kahdesti vuodessa, minkä pohjalta hänen suunnittelee omaa työtään.

Asiakaspalautteiden keräämisestä koko lastenkotitoiminnan tasolla vastaa palvelutoiminnan kehittämispäällikkö ja käsittelystä yksiköittäin sovitaan palveluyksikkötoiminnan tiimissä. Lasten antama palaute käsitellään yksiköitasolla sekä lasten että työryhmäpalaverissa ja muutostarpeet arvioidaan. Muut palautteet (vanhemmat, sos.tt ja opiskelijat) käsitellään työryhmäpalaverissa.

Vanhemmille on laitettu kerätyistä palautteista ja toimenpiteistä tietoa sekä kiitetty vastaajia.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Toimintaa kehitetään saadun palautteen pohjalta siten, että palautteista otetaan muutama tulevaan työsuunnitelmaan. Osa palautteesta voi tietysti johtaa nopeisiinkin muutoksiin, jolloin ne eivät vaadi pidempiä suunnitteluajoja. Käytössämme on myös palautelomake niille lapsille, vanhemmille ja sosiaalityöntekijöille, joiden kanssa yhteistyömme päättyy kesken vuoden lapsen sijoituksen päättyessä.

Asiakkaan oikeusturva

Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle.

Muistutuksen vastaanottajana toimii yksikön johtaja Anita Reiman

Jos kantelu/ muistutus koskee yksittäistä työntekijää, tekee hän yhdessä yksikön johtajan kanssa vastineen kanteluun. Kantelun/ muistutuksen koskiessa koko erityislastenkodin henkilöstöä tai toimintaa yleensä laatii vastineen yksikön johtaja.

Yksikön johtaja lähettää vastineen palveluysikkötoiminnan johtajalle ja lastensuojelupalveluiden juristille, jotka muokkaavat yhteistyössä vastineen sen lopulliseen muotoon.

Vastineen allekirjoittavat kaksi järjestön johtoryhmän jäsentä, joilla on virallinen nimenkirjoitus-oikeus. Palveluysikkötoiminnan johtaja koordinoi prosessia ja vastaa kantelun/ muistutuksen sisällöllisestä käsittelystä aina tapauskohtaisesti. Kantelun/ muistutuksen johtaessa huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin se käsitellään ko. työntekijän, johtajan tai ko. työryhmän ja johtajan kanssa.

Palveluysikkötoiminnan johtaja informoi muistutuksista/kanteluista sekä niistä mahdollisesti aiheutuvista seurauksista kotimaan ohjelman johtajaa. Tapauskohtaisesti asiasta riippuen asian käsittelyyn osallistuu henkilöstöjohtaja sekä mahdolliset muut tarvittavat järjestön toimihenkilöt esim. luottamusmies tai työsuojeluvaltuutettu.

Erityislastenkodin johtajan vastuulla on käsitellä muistutus/kantelu yhdessä ko. työntekijän tai työryhmän kanssa silloinkin, kun se ei johda huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin. Yleisellä tasolla asia käsitellään myös palvelutoiminnan tiimissä.

Tieto muistutuksesta ja sen käsittelystä ja toimenpiteistä välitetään lapsen hyvinvointialueelle johtavalle viranomaiselle tai kaikkien meillä sijoitettavana olevien hyvinvointialueisiin riippuen siitä, mitä/keitä muistutus koskee.

Tavoiteaika muistutusten käsittelylle: enintään 14 vrk

Keski-Suomen hyvinvointialue: <https://hyvaks.fi/asiakkaana/muistutukset-ja-kantelut>

Lastensuojelun palvelujohtajana on Maria Lehtinen (maria.lehtinen@hyvaks.fi), jolle muistutukset ohjautuvat kirjaamon kautta.

Rajoituspäätöslomakkeissa ko. hallintoviranomaisen yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus, os. PL 640, 13111 Hämeenlinna

Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus ottaa yhteyttä omaan vastuusosiaalityöntekijäänsä tai kunnan sosiaaliasiavastaavaan.

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus tuottaa sosiaaliasiavastaavan palvelut Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Sosiaaliasiavastaavaan voi ottaa yhteyttä julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon palveluja koskevissa asioissa. Sosiaaliasiavastaava ei tee päätöksiä. Hänellä on työskentelyssään puolueeton ja konsultoiva rooli. Tehtäväalueeseen kuuluvat julkiset ja yksityiset sosiaalihuollon palvelut, mutta eivät KELA:n, työvoimatoimien, terveydenhuollon, velkaneuvonnan tai edunvalvonnan palvelut.

Sosiaaliasiavastaava

- neuvoo asiakkaita asiakaslain soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä
- avustaa asiakasta muistutuksen tekemisessä
- tiedottaa asiakkaan oikeuksista
- toimii asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi
- seuraa asiakkaan oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa

Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot: Eija Hiekka

Puhelinaika ma-to klo 9-11, p. 044 265 1080

sähköposti: sosiaaliasiavastaava@hyvaks.fi (suojaamaton)

Tietoturvallinen sähköposti asiointiin: turvaposti@hyvaks.fi - Sosiaaliasiavastaava

Henkilökohtaista käyntiä varten aika varataan etukäteen.

Asiakkaalla on oikeus saada laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää (sosiaalihuollon asiakslaki 812/2000) sekä tehdä muistutus, jos se ei toteudu. Muistutuslomake löytyy hyvinvointialueen nettisivuilta.

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saatavista palveluista:

Kuluttajaneuvonnassa voi asioida puhelimitse soittamalla p. 029 505 3050 arkisin klo 8 - 16.15.

Tietoa kuluttajaneuvonnasta saa internetistä: <https://www.kkv.fi/kuluttajaneuvonta>

6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Lapsen muutettua erityislastenkotiin pidetään neuvottelu, jossa lapsen lisäksi on mukana omaohjaaja, huoltajat, vastuusosiaalityöntekijä, yksikön johtaja tai vastaava ohjaaja. Neuvottelussa käydään läpi lapsen ja perheen taustaa, fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä, tarpeita ja toiveita sekä erityislastenkoti Raunilan säännöt ja tavat.

Raunilassa on neuropsykiatrisen osaamisen tukena DKT:n ajattelutapa. Kaikki ohjaajamme käyvät peruskoulutuksen dialektisen käyttäytymisterapian hyödyntämiseksi lastensuojelutyössä. Työntekijät eivät käytä DKT:n psykoterapeuttista hoitomenetelmää sellaisenaan, eivätkä ole psykoterapeuteja. Erityisyksiköissämme DKT:n menetelmien avulla lapsia ja nuoria autetaan luopumaan haitallisista toimintamalleista ja edistetään tunne-, vuorovaikutus- ja ongelmaratkaisutaitoja. Kuten muutenkin menetelmäosaamistamme, DKT:n menetelmiä käytetään yksiköllisesti ja tarpeen mukaan niille lapsille, joille se soveltuu.

Omaohjaajuus: Hoidon perustana toimii omaohjaajuus, missä työparin tavoitteena on ensisijaisesti muodostaa turvallinen ja korjaava kiintymyssuhde. Lapsen muutettua meille tehdään ensimmäisen kolmen kuukauden aikana alkuarviointi. Alkuarviointiin kuuluvat lapsen haastattelut

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

(alkuhaastattelu ja verkostokartta), työryhmän arviot lapsesta sekä lapsen terveydentilan kartoitus. Omaohjaaja tekee kerätyistä tiedoista yhteenvedon, joka muodostaa ensimmäisen varsinaisen hoito- ja kasvatussuunnitelman, missä huomioidaan lapsen kokonaisvaltaisen tukemisen tavoitteineen. Lapsen kanssa työskentelyssä hyödynnetään erilaisia menetelmiä kuten omaohjaaja-ajat, verkostokartta, elämänjana, tunnekortit, päivä- ja viikko-ohjelmat ja kotikäynnit. Omaohjaajilla on mahdollisuus henkilökohtaiseen työnohjaukseen. Omaohjaajuutta tukevat myös säännölliset järjestön ylläkäri, lastenpsykiatriin konsultaatiot, jotta lapsen psyykkisiin ja neurologisiin pulmiin kyetään vastaamaan sekä huolehtimaan tarvittavista tutkimuksista ja hoidoista.

Perhe- ja verkostotyö: Vanhempia/ huoltajia tavataan ja tavoitteena on aloittaa myönteinen yhteistyö niin lapsen, vanhempien kuin muidenkin lapselle tärkeiden henkilöiden kanssa. Yhteistyö suunnitellaan aina perhekohtaisesti lapsen ja perheen voimavarat ja tarpeet huomioiden. Erityisesti sijoituksen alussa pyrimme kasvatuskumppanuuden syntymiseen lapsen, omaohjaajan, yksikön johtajan ja huoltajien perhetapaamisilla. Lapsen sukupuoli ja elämänjana antavat arvokasta tietoa lapsesta. Omaohjaaja tekee kotikäynnin mahdollisimman pian sijoituksen alettua ennen ensimmäistä koriharjoittelua. Yhteydenpitoa ylläpidetään viikoittaisilla puheluilla.

Koulunkäynnin tukeminen: jatkuva yhteistyö koulun kanssa. Päivittäin seuraamme Wilma-viestejä ja informoimme sen kautta koulun henkilökuntaa. Jos lapsella on koulunkäyntiä vaikeuttavia erityisvaikeuksia, niin niihin etsimme sopivia kuntoutus-, terapia- tai muita tukimuotoja.

Kuntouttava toiminta: ennakoitava arki, säännöllinen päivärytmi, viikko-ohjelma, ruoanlaitto, siivous, pyykinpesu, liikkuminen, matkustaminen, turvataidot ja omien asioiden hoito ikä- tai kehitystason mukaan. Jokaiselle lapselle haetaan yksilöllistä harrastusta ja tuetaan sen jatkuvuutta. Asiakassuunnitelman sopimuksen perusteella sovitaan kotiharjoittelut, joilla tuetaan lapsen yhteyttä läheisiinsä.

Yhteisöllisyys: säännölliset yhteisökokoukset, missä lasten kanssa mm. arvioidaan Raunilan ilma-piiriä, suunnitellaan seuraavan viikon toimintaa ja loma-ajan retkiä. Tietoinen yhteisöllisyyden hyödyntäminen arjessa edistää lapsen mahdollisuuksia oppimiseen, oman toiminnan hallintaan ryhmässä ja henkilökohtaiseen vastuuseen vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Joka viikko on toimintailta, mikä suunnitellaan lasten ja aikuisten kesken yhteistyössä lasten palaverissa.

Perushoito: Sijoituksen aikana lapselle turvataan hyvä perushoito, johon kuuluvat säännölliset ruokailut, riittävä lepo, puhtaudesta ja siisteydestä huolehtiminen sekä lapsen fyysisestä ja psyykkisestä terveydestä huolehtiminen.

Rajat ja rajoitukset: Lasten käyttäytymistä valvotaan ja rajoja asetetaan lastensuojelulain mukaisesti, jotta voimme taata lapsen turvallisuuden ja edun ensisijaisuuden.

Osallisuus: Koko sijoituksen ajan lapsen osallisuutta tuetaan kaikilla elämönhallinnan eri osa-alueilla ja niiden kehittymistä seurataan mm. hoito- ja kasvatussuunnitelman avulla. Lapsi otetaan mukaan häntä koskeviin asioihin ja häntä valmistellaan omiin palavereihinsa. Omaohjaajan vastuulla on tuoda lapsen mielipide esiin, jos lapsi ei siihen itse kykene. Lasta motivoidaan osallistumaan esim. koosteiden kirjaamiseen omaohjaajan kanssa tai vähimmäistavoitteena on, että hän tietää niiden sisällön ja kertoo mielipiteensä. Lapsen mielipide huomioidaan kaikessa häntä koskevissa päätöksissä.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Itsenäistymisen tukeminen: Hoito- ja kasvatussuunnitelmassa huomioidaan koko ajan ikätasoiset tavoitteet esim. liikkumisessa, rahankäytössä ja arjen käytännöissä. Myös nuoren lähestyessä itsenäistymistä myös lahjoissa huomioidaan tulevaisuuden hankinnat.

Lasten ja nuorten liikunta- ja harrastustoiminnan toteutuminen

Liikunta- ja harrastustoiminta: Raunilassa pidetään tärkeänä osana hoito- ja kasvatustyön ohella lasten tukemista omiin, yksikön ulkopuolisiin harrastuksiin. Harrastus on lapselle jotain omaa, jossa toivotaan hänen onnistuvan ja saavan hyväksytyksi tulemisen kokemuksia sekä kavereita lastenkodin ulkopuolelta. Usein harrastus on asia, joka auttaa myös arjessa ja koulussa selviytymiseen. Harrastuksessa opitaan sitoutumista ja pitkäjänteisyyttä. Harrastuksen tärkeänä tavoitteena on tuoda iloa ja onnistumisen kokemuksia lapsen elämään.

Lapsen kykyjen ja voimavarojen mukaisesti lasta tuetaan löytämään hänelle mieluisa harrastus. Jos lapsella on jo olemassa oleva harrastus, kun hänet sijoitetaan meille, niin sitä pyritään jatkamaan. Tavoitteena on, että syksyllä tai keväällä aloitettua harrastusta ei lopeteta tai vaihdeta heti, vaan jatketaan ainakin kuluva lukukausi tai maksettu kausi loppuun. Toivottavaa on, että lapset löytävät harrastuksen, mitä voi jatkaa myös lastenkodista lähdön jälkeen.

Kun lapselle etsitään uutta harrastusta, niin usein ohjaajat kokeilevat/tutustuvat lapsen kanssa erilaisiin mahdollisuuksiin. Omaohjaajat ja muut ohjaajat tuntevat lapset ja kannustavat heitä siihen harrastukseen, missä hänen tiedetään olevan hyvä tai mistä hän nauttii. Harrastuksen löytäminen voi joskus olla hankalaa ja täytyy yhdessä etsiä tietoa alueen eri mahdollisuuksista. Usein ohjaajien tulee kuljettaa lasta harrastuksiin ja osallistua esim. turnauksiin. Tavoitteena on, että lapsi oppii kulkemaan yksin harrastuksiin ja huolehtimaan itsenäisesti varusteista yms. mahdollisista harrastustarvikkeista.

Harrastukseen tukeminen nähdään tärkeänä osana lapsen integroitumista muiden, oman ikäisten lasten ja nuorten kanssa lastenkodin ulkopuolella.

Lasten normaalia arjen liikuntaa tuetaan. Koulu- ja muut matkat lapset kulkevat kävellen tai pyöräillen, mikäli matkat ovat kohtuullisia. Pakkasten tai lumituiskujen aikana annetaan linja-autolippuja. Omaohjaaja pyrkii tarjoamaan myös liikunnallisia toimintoja omaohjaajailtojen sisällöksi.

Omaohjaaja ja muu työryhmä seuraa lapsen kokonaistilannetta jatkuvasti arjessa ja huomioidaan kirjaan Sofia-asiakastietojärjestelmään. Kuukausikoosteeseen omaohjaaja kirjaa yhteenvedon kuukauden tilanteesta ja siinä näkyy jo paremmin nuoren kokonaistilanne ja esim. säännölliset poikkeavuudet esim. vireystilassa viikon loppupuolella. Nuorisopsykiatriin konsultaatioissa reilun puolen vuoden välein nuoren kokonaisvaltainen tilanne kartoitetaan ja saamme konsultaatiota jatkoa varten.

Ravitsemus

Ravinto ja ruokailu sekä niihin liittyvä tapakulttuuri ovat tärkeä osa monia sosiaalihuollon palveluja. Ravitsemuksessa huomioidaan ruokaviraston voimassa olevat väestötason ja eri ikäryhmille annetut ravintoaineiden saanti- ja ruokasuositukset.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Ruokailun järjestämisessä on huomioitava asiakkaiden toiveiden lisäksi erityisruokavaliot (diabetes, autoimmuunisairaudet, ruoka-aineyleherkkyydet, -allergiat ja intoleranssit) niin, että kaikki osapuolet voivat tuntea olonsa turvalliseksi. Uskontoon tai eettiseen vakaumukseen perustuvaa ruokavaliota ovat osa monikulttuurista palvelua, mikä tulee palvelussa ottaa huomioon.

Raunilassa toimitaan siivous- ja ruokahuollon omavalvontasuunnitelmaa noudattaen. Elintarvikkeet tilataan läheisestä Prismasta ja ne tuodaan Raunilaan kerran viikossa. Tarvittaessa lisähankintoja käydään itse ostamassa läheisistä kaupoista. Ruoan valmistavat ohjaajat, joilla on todistus hygieniapassin suorittamisesta.

Meillä on säännölliset ruokailuajat: koulu-aikaan päivällinen klo 16 ja muina päivinä lounas klo 12 ja päivällinen klo 17. Aamupala on tarjolla ennen kouluunlähtöä ja iltapäivällä lapset voivat ottaa omatoimisesti välipalaa keittiöstä. Iltapala on tarjolla noin klo 19–21 tai lapsen kotiuduttua.

Aikuiset pyrkivät ohjaamaan lasten ruokailutottumuksia terveelliseen suuntaan mm. tarjoamalla monipuolista ja ravitsevaa ruokaa, mutta myös huomioimalla lasten toiveet ruokalistan suunnittelussa. Lapsia myös kannustetaan tulemaan mukaan ruuan valmistukseen.

Arjessa ohjaajat seuraavat jokaisen lapsen ruokailuja, niiden monipuolisuutta ja säännöllisyyttä. Mikäli syömisestä tai lapsen voinnista (laihtuminen, lihominen, väsymys, päänsärky tms.) nousee huoli, niin olemme yhteydessä koulun terveydenhoitajaan ja sitä kautta mm. ravitsemusneuvojaan.

Hygieniakäytännöt

Raunilassa on siivouksen ja ruokahuollon omavalvontasuunnitelma, mikä päivitetään vuosittain ja kuuluu perehdytykseen. Siivousaineiden käyttöturvallisuuskansiosta löytyvät pesu- ja puhdistusaineiden ohjeet ja tiedotteet. Henkilökunta on ohjeistettu antamaan asianmukaiset näytteen ulkomaanmatkojen jälkeen.

Säännölliset siivoukset ja hyvä käsihygienia ruuanlaitossa ovat oleellisia. Normaaliaikana käsien pesu kuuluu aina wc-käynnin yhteyteen ja ennen ruokailuja. Flunssainen tai muuten sairas lapsi ei tule keittiöön, vaan hänelle viedään ruoka omaan huoneeseen. Flunssa- tai muiden tautien aikoina siivousta tehostetaan ja käytänteitä tarkistetaan. Korona- tai muina epidemia-aikoina noudatetaan viranomaisten ja terveydenhuollon erityisiä ohjeita.

Ohjaajat vastaavat siivous- ja pyykinhuollosta vuoroissaan tehdyn viikkosuunnitelman mukaan. Suursiivouksiin ja ikkunoiden pesuun voidaan käyttää ulkopuolista apua pari kertaa vuodessa.

Lapset siivoavat omia huoneitaan viikoittain aikuisen ohjaamina tai avustamina. Yläkoululaiset osallistuvat myös omassa käytössään olevan wc:n pesuun. Lapset pesevät omia vaatteitaan ikä- ja kehitystasonsa mukaan. Näiden itsenäistymistaitojen oppiminen on osa lapsen omaa hoito- ja kasvatussuunnitelmaa.

Terveyden- ja sairaanhoito

Lasten palvelut saadaan joko lapsen oman koulu- tai opiskelijaterveydenhuollon kautta tai keskustan terveyskeskuksesta Novasta. Hammashuoltoa antavat hoidon tarpeen mukaan eri yksiköt. Pääsääntöisesti omaohjaajat, jotka myös vastaavat oma ohjattaviensa lasten terveydenhoidosta, varaa- vat tarvittavat ajat lapsille.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Kiireellisissä sairaus- tai tapaturmatilanteissa työvuorossa olevat ohjaajat arvioivat, viedäänkö lapsi Novan terveyskeskuksen päivystykseen vai ensiapuun ja tarvitaanko kuljetukseen ambulanssi. Novan päivystyksestä myös annetaan ohjeistus. Hätätilanteissa soitto suoraan 112:een.

Mikäli yksikössä asuvalla lapsella todetaan jokin pitkäaikaissairaus, huolehditaan tarvittavan hoito-kontaktin syntymisestä terveyspalvelujen kanssa. Lasta tuetaan ja ohjataan sitoutumaan omaan hoi-toonsa. Terveystilaa ja lapsen kykyä sitoutua hoitoon arvioidaan viikoittaisissa omaohjaajakes-kusteluissa, raporteilla yms. lapselle tarjotaan tarvittavaa tukea ja ohjausta.

Yksikön henkilökunnalla on voimassa oleva ensiapukoulutus. Lääkehoidon vastuuhenkilö on koulutukseltaan sairaanhoitaja.

Erikoissairaanhoidon palveluita, kuten terapiapalveluita, on saatu hyvin mm. sairaanhoitopiiriin las-tenpsykiatrian ja nuorisopsykiatriin poliklinikoilta mm. omien läheteiden perusteella.

Lääkehoito

Raunilassa on sairaanhoitajan tekemä ja yksikön johtajan hyväksymä lääkehoitosuunnitelma, joka pohjautuu Pelastakaa Lapset ry:n lastenkotien lääkehoitosuunnitelmaan. Suunnitelmien ylläpidosta, toimeenpanosta ja seurannasta vastaa nimetty lääkevastaava ja yksikön johtaja. Suunnitelma päivi-tetään aina tarvittaessa, mutta vähintään kerran vuodessa. Jokainen työntekijä vahvistaa suunnitel-maan tutustumisen omalla allekirjoituksellaan.

Kaikki lääkitykset kirjataan Sofia-asiakastietojärjestelmään. Lääkepoikkeuksia seurataan säännöllis-esti ja tarvittaessa käytäntöjä kehitetään sen perusteella.

Raunilan johtaja ja sairaanhoitaja-ohjaaja vastaavat yksikön lääkehoidosta.

Monialainen yhteistyö

Lapsen asiakassuunnitelmassa on kartoitettu kunkin lapsen verkosto ja esim. opettaja kutsutaan ajoittain siihen mukaan kouluasioiden käsittelyyn. Omaohjaaja vastaa työparinsa kanssa lapsensa kokonaisvaltaisen hoidon ja kuntoutuksen toteutumisesta ja tiedonkulusta eri yhteistyötahojen vä-lillä. Yhteistyön muotoja ovat yhteiset palaverit, salatut sähköpostit ja puhelinkeskustelut. Lasten opettajat kutsutaan syksyisin opettajien iltaan Raunilaan, missä opettajat pääsevät tutustumaan toi-mintaamme ja tapaamaan henkilökohtaisesti lastensa omaohjaajat.

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Raunilalla on pelastussuunnitelma, missä on ennakoitu tavallisimmat tapaturmat ja onnettomuudet. Suunnitelmaan on kirjattu toimintaohjeet ja käytännöt, joita noudattamalla tehostetaan asiakasturvallisuutta. Siinä on myös toimintaohjeet esim. tapaturman ja myrkytyksen, tulipalon, vesivahingon, kaasuvaaran, säteily-onnettomuuden, aggressiivisten henkilöiden kohtaamisen, lapsen katoamisen ja erilaisen väkivallan varalta. Suunnitelmasta löytyvät myös keskeiset yhteystiedot ja talon pohjapiirros. Turvallisuusvastaava päivittää suunnitelman vuosittain ja

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

tarvittaessa useamminkin. Turvallisuusvastaavan huolehtii mm. sammuttimien (3 kpl), sammutuspeittojen (2 kpl + 1 kpl yksiössä), poistumisteiden merkkivalojen ja väestönsuojelumateriaalin hyvästä kunnosta ja toimintavalmiudesta. Hän testaa kuukausittain sähköisen palovaroittimen, varmistaa yksön palovaroittimen toimintakunnon ja toteuttaa poistumisharjoituksen neljästi vuodessa. Koko henkilöstö kertaa vuosittain pelastussuunnitelman. Kaikki henkilökuntaan kuuluvat ovat velvollisia ilmoittamaan kaikista havaitsemistaan riskeistä Raunilan johtajalle ja turvallisuusvastaavalle.

Järjestöllämme on asiakasturvallisuussuunnitelma ja toimintaohjeet sen vaarantuessa. Ohjaajat kirjaavat Sofia-asiakastietojärjestelmään haitta- ja vaaratilanne -lomakkeelle seuraavat tilanteet: läheltä piti -tilanteet, onnettomuudet, kaltoinkohtelu tai väkivalta, tietoturvaloukkaus tai lapsi ei saa tarvitsemiaan palveluita.

Raunilan henkilöstön turvallisuuskoulutukset: ensiapu-, alkusammutus- ja turvalliset toimintamallit (Mapa) -koulutukset käydään sovitun aikataulun mukaan.

Pelastusviranomainen tekee vähintään joka toinen palotarkastuksen Raunilassa. Poistumisturvallisuusselvitys toimitetaan joka 3. vuosi tai toiminnan muuttuessa paikalliselle pelastusviranomaiselle.

Raunilan ja toisen yksikön välillä tapahtuu joka yö (klo 3) puhelinsoitto, jolla varmistetaan molempien yksikön rauhallinen tilanne. Meillä on myös hälytysranneke, millä Securitaksen vartija saadua paikalle. Tämän lisäksi palveluyksiköiden esimiehet päivystävät arkisin klo 18-8 ja kaikki viikonloput ja juhlapyhät.

Keittiön seinällä on lasten pelastussuunnitelma. Lapsille pidetään turvallisuusiltoja ja poistumisharjoituksia, joissa on mukana paikalla oleva henkilökunta ja kaikki lapset.

Paloturvallisuus

Yksikössä varmistetaan säännöllinen henkilökunnan koulutus. Päämääränä on, että henkilökunnalla on taito ryhtyä riittäviin pelastus- ja alkusammutustoimiin. Henkilökunnan alkusammutuskoulutus pidetään pelastusviranomaisen toimesta, jolloin kouluttajana Keski-Suomen pelastuslaitos. Henkilökunnan turvallisuuskävelyt pidetään säännöllisesti. Lapsille järjestetyissä poistumisharjoituksissa on mukana paikalla oleva henkilökunta ja kaikki lapset. Sijaiset ja uudet työntekijät perehdytetään pelastussuunnitelmaan ja näytetään hälytysjärjestelmät, poistumistiet sekä alkusammutusvälineiden sijainti.

Raunilassa on koko talon kattava sähköinen palovaroitinjärjestelmä sekä tarvittava määrä sammuttimia ja sammutuspeittoja.

Myös tulitikkuleikit, ilkivalta ja tuhopolton mahdollisuus ovat mahdollisia paloturvallisuusriskejä. Lapsilla ei saa olla tulentekovälineitä hallussaan paloturvallisuussyistä. Tupakointi on luonnollisesti kielletty niin sisällä kuin piha-alueellakin. Avotulen käyttö rajoittuu vain aikuisten käyttämään kaasugrilliin ruokaa valmistettaessa.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Jokapäiväinen turvallisuus

Työvälineet tulee pitää kunnossa, rikkiäiset ja vaaralliset työvälineet poistetaan välittömästi käytöstä. Vaaralliset työvälineet (mm. puukot, leikkuuveitset, työkalut) säilytetään lukituissa tiloissa ja lapsilla on niiden käyttöoikeus vain henkilökunnan ohjauksessa. Lääkeaineet säilytetään lapsikohdaisesti dosetissa lukitussa lääkekaapissa toimistossa, missä ei lapsia käy. Vanhentuneiden lääkkeiden asianmukaisesta hävittämisestä vastaa yksikön lääkevastaava.

Kiinteistön turvallisuudesta huolehtii turvallisuusvastaava ja kaikki vuorossa olevat työntekijät. Havaituista turvallisuusriskeistä tai epäkohdista ilmoitetaan välittömästi yksikön johtajalle tai vastaavalle ohjaajalle.

Sairaanhoitaja toimii vastuuhenkilönä ensiapuvälineiden hankintaan ja huoltoon liittyvissä asioissa. Ensiapuvälineet on sijoitettu toimistoon ja sidostarvikkeita alakerran ensiapukaappiin. Jokainen on selvillä ensiapuvälineiden sijainnista. Asianmukainen ensiapulaukku löytyy myös toimistosta ja yksikön autosta.

Sisäinen tai ulkoinen väkivallan uhka

Sisäinen tai ulkoinen väkivallan uhka tarkoittaa asiakkaiden tai ulkopuolisten henkilöiden aggressiivista taikka uhkaavaa käytöstä. Riittävä määrä ammattitaitoisia henkilökuntaa takaa parhaiten myös lasten ja aikuisten turvallisuuden. Työvuorot pyritään suunnittelemaan siten, että aikuisia on riittävä määrä työvuoroissa. Riskitilanteet ennakoitaa. Yöaikaan talon ovet pidetään lukittuna. Päiväaikaan sisäpihan puolella oleva pääovi ei ole lukossa, kuten kadun puolella oleva alakerran ulko-ovi, missä on myös yöaikaan hälytin oven avauksesta. Hälytysranneke tulee olla aina yhden työvuorossa olevan aikuisen ranteessa ja sen kautta saa tehtyä vartijahälytyksen välittömästi. Vartijoilla on avaimet Raunilaan.

Ulkoa tuleva uhka sijoitettua lasta kohtaan on mahdollinen riski

Henkilökunnan osaamisesta uhkaavissa, vaarallisissa ja väkivaltaisissa tilanteissa huolehditaan jatkuvan koulutuksen ja yhteisten toimintatapojen avulla. Uhkaaviin tilanteisiin ei mennä yksin, jos käytettävissä on työpari. Vaaralliset aineet ja esineet pidetään lukkojen takana. Ohjaajilla on mahdollisuus hälyttää vartija. Hälytysranneke tulee olla aina käytössä, jotta avun kutsuminen on mahdollista välittömästi. Tarvittaessa soitetaan viivytystä poliisi p. 112.

Varautuminen häiriö- ja poikkeustilanteisiin

Poikkeusoloilla tarkoitetaan valmiuslaissa määriteltyjä koko valtiota koskevia tilanteita, kuten esim. sotaa tai sodanuhkaa, pandemiaa tai muuta suurta katastrofia. Häiriötilanteita voivat olla myös poikkeukselliset sääolosuhteet, luonnonkatastrofit tai onnettomuudet.

Pelastakaa Lasten toiminnoissa häiriö- ja poikkeusolojen toimintaohjeet ja -suunnitelmat löytyvät THL:n, STM:n, viranomaisten, sijaintikunnan sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnitelmasta sekä Pelastakaa Lapset ry:n sisäisistä ohjeista.

Kussakin yksikössä on ajantasaiset pelastussuunnitelmat, joissa toimintaa yleisimmissä häiriö- ja poikkeustilanteissa on ohjeistettu. Lisäksi mm. koronan kaltaisista tapahtumista selviytymiseksi on laadittu erilliset ohjeistukset. Niiden tavoitteena on varmistaa toiminnan jatkuvuus, laatu sekä selkeä vastuunjako myös epänormaaleissa oloissa.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Henkilöstö

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Henkilöstö: 9 työntekijää: johtaja, vastaava ohjaaja ja 6 ohjaajaa sekä osa-aikainen yöhoitaja (50 %). Johtaja on koulutukseltaan lastenhoitaja ja sosiaalikasvattaja (laillistettu sosionomi) ja vastaava ohjaaja on kasvatustieteen maisteri. Ohjaajien koulutukset: sosionomi (AMK), sosiaalikasvattaja (laillistettu sosionomi), sairaanhoitaja, yhteisöpedagogi ja kuntoutuksen ohjaaja. Yöhoitaja on koulutukseltaan nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja.

Työryhmän jäsenistä on puolet miehiä ja puolet naisia.

Johtaja työskentelee yksikössä arkisin pääsääntöisesti klo 8-15.45. Vastaava ohjaaja tekee kaksi-vuorotyötä (aamu ja ilta) sekä arkisin että viikonloppuisin. Arkiaamuina klo 7.30 alkaen Raunilassa on kaksi työntekijää ja pääsääntöisesti 2 ohjaajaa aloittaa iltavuoron klo 13. Yövuoro alkaa iltaisin klo 20 ja iltavuoro päättyy viimeistään klo 22. Klo 22- 7.30 yövuorolainen työskentelee yksin, ellei yksikön tilanne edellytä useampaa työntekijää. Pääsääntöisesti lasten ollessa paikalla aikuisia on vuorossa 2, iltapäivisin tuplasti sen. Viikonloppuisin, jolloin pääsääntöisesti osa lapsista ei ole yksikössä, klo 9-10 on vain yksi ohjaaja ja sen jälkeen kaksi ohjaajaa.

Sijaisina käytämme vain meidän perehdyttämämme työntekijöitä, joilla on ohjaajan tehtävän vaa-
dittava kelpoisuus. Heitä käytetään työryhmän yhteisten koulutus- ja kehittämispäivien aikana sekä
sairaus- että muiden poissaolojen sijaisina. Osa työvuoroista on ennakoituja ja etukäteen sovittuja ja
osa taas äkillisiä.

Pyrimme pitämään sijaisten määrän sopivana siten, että heitä on riittävästi vastaamaan tarpee-
seemme ja että heille kertyy kokemusta lapsista ja talon käytänteistä siten, että he pystyvät tulemaan
töihin tietojen päivityksellä. Kaikki sijaiset perehdytetään ja heidän rikosrekisteriotteensa tarkiste-
taan ennen ensimmäistä työvuoroa.

Johtaja tekee ns. virastotyöaikaan yksikössä ja hän on niin ohjaajien kuin lasten sekä heidän läheis-
tensä tavoitettavissa. Johtaja osallistuu päivittäisiin raporttietuihin ja kasvatustilaisuuksiin hallinnol-
listen tehtävien lisäksi. Vastaavalla ohjaajalla on 2-3 aamuvuoroa viikossa, mutta muuten hän tekee
iltapainotteista työtä tukien muita ohjaaja hoito- ja kasvatustyössään.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Vakituinen työsuhte ja pitkäaikaiset sijaisuudet (yli 3 kk) tulevat avoimeen hakuun TE-sivustolle
sekä organisaation sisäiseen hakuun Intra-sivustolle. Johtajien rekrytoinnista vastaa
palveluyksikkötoiminnan johtaja. Vakituisten hoito- ja kasvatushenkilökunnan sekä sijaiset
haastattelee yksikön johtaja yhdessä vastaavan ohjaajan kanssa. Johtaja tarkistaa hakijan
tutkintotodistukset pätevyyden varmistamiseksi sekä ajan tasalla olevan rikosrekisteriotteen, mikä
merkitään tarkastetuksi Sympa-henkilöstötieto-järjestelmään. Todistuskopiot liitetään Sympaan.

Ennen työsuhteen alkamista työntekijä allekirjoittaa Kansainvälisen Pelastakaa Lapset -järjestön
Toimintaohjeet lasten suojelemiseksi väkivallalta ja hyväksikäytöltä -ohjeistuksen ja
vaitiolositoumuksen (erillinen sitoumus tai työsopimus). Myös ajo-oikeus tarkistetaan työsuhteen
alussa.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Jokaisen haastattelun työntekijän suosittelee johtaja on yhteydessä ennen valinnan vahvistamista. Haastattelussa myös kukaan haastateltavalta kysytään, onko hänellä mitään estettä työskennellä lasten kanssa.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Työsuhte alkaa aina perehdytyksellä. Jokainen työntekijä perehdytetään organisaation ja yksikön perehdytysohjelmien ja listojen mukaisesti. Siinä käydään kaikki keskeiset asiat Pelastakaa Lapset järjestön ja yksikön toiminnasta. Raunilan erityislastenkodeilla on oma kattava perehdytyslista, mihin perehdytettävä kirjaa kunkin perehdytyskerran aikana käsitellyt asiat ja kuittaa ne allekirjoituksellaan. Osaan perehdytysmateriaaleista uusi työntekijä tutustuu itsenäisesti. Jokainen työryhmän jäsen osallistuu uuden perehdyttämiseen omien vuorojensa ja vastuualueidensa puitteissa. Kun perehdytys on toteutettu loppuun, perehdytettävä kirjaa palautteen ja perehdytyslomake palautuu johtajalle, joka tallentaa sen. Perehdytyspalaute hyödynnetään vuosittain kehittämisspäivässä. Sympan henkilötietojärjestelmään perehdytettävä kuittaa vielä itse perehdytetyt asiat ja antaa palautteen.

Palveluyksiköiden tiimissä luodaan vuosittainen yhteinen koulutussuunnitelma. Tämän lisäksi yksikön johtaja vastaa, että kaikki lain ja kilpailutusten edellyttämät ja muut tarvittavat koulutukset toteutuvat. Järjestöllämme on omia esim. turvallisuuteen liittyviä jatkuvia koulutuksia. Työnantaja tukee myös omaehtoista koulutusta.

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Henkilökuntaa on informoitu jo perehdytyksessä sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain perusteella jokaisen velvollisuudesta tehdä ilmoitus havaitsemastaan epäkohdasta tai epäkohdan uhasta, joka liittyy asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamiseen. Ilmoituksen voi tehdä vapaamuotoisesti yksikön johtajalle, jonka tulee ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin ja tiedottaa asiasta niin organisaatio kuin verkostotasollakin. Mikäli näin ei käy, ilmoitus tulee tehdä paikalliselle aluehallintoviranomaiselle.

Lapsikohtaiset haitta- ja vaaratapahtumat tulee kirjata lapsen asiakastietojärjestelmään. Jos epäkohta on sellainen, joka vaatii sijoittavan kunnan vastuusosiaaliryöntekijän toimenpiteitä, tiedotetaan asiasta vastuusosiaaliryöntekijää, jotta hän voi tehdä vastuulleen kuuluvat toimenpiteet.

Toimitilat

Raunila on 2-tasoinen omakotitalo Lohikosken pientaloalueella os. Katajatie 3 40250 Jyväskylä. Talon yläkerrassa on olohuone, tv-huone, takahuone, keittiö, ruokailutila ja saunatilat kaikkien käytössä. Sauna lämmitetään pääsääntöisesti kahdesti viikossa, mutta useamminkin se on sovitavissa. Alakerrassa on toinen tv-huone, harrastuhuone, kodinhoitotilat sekä varastoja. Lasten huoneet sijaitsevat sekä ala- että yläkerrassa. Jokaisella lapsella on oma huone (n. 10 - 17 neliötä). Huoneet ovat kalustettuja, mutta lapsella on kuitenkin mahdollisuus tuoda myös omia huonekaluja ja sisustustarvikkeita. Huoneen sisustuksessa lapsen mielipide huomioidaan. Lapsi saa oman huoneen avaimen käyttöönsä, eikä huoneeseen ole muilla lapsilla lupa mennä luvatta.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Lasten käytössä on molemmissa kerroksissa kaksi suihkua ja vessoja on ylhäällä yksi ja alhaalla kaksi. Erillisellä sisäänkäynnillä on harrastetila, mihin aikuinen päästää lapsen sovitusti esim. noston lemaan puntteja tai musisoimaan.

Vain henkilökunnan käytössä on yläkerrassa oleva kaksiosainen toimistotila ja alakerran henkilökunnan pukuhuone ja tekninen varastotila.

Pihassa on lukittu ulkovarasto ja autokatos, minkä takana on pieni pelikenttä mm. koripallon heittämiseen ja tramboliini.

Teknologiset ratkaisut

Alakerran ulko-ovessa on ovihälytin, joka ilmoittaa oven avauksesta yöaikaan toimiston keskusyksikköön sekä ohjaajien puhelimeen.

Asiakkaiden henkilökohtaisessa käytössä ei ole turva- ja kutsulaitteita.

Terveysdenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Raunilassa on hankittuna terveydenhuollon laitteista vain verenpainemittari, henkilövaaka ja kuumemittarit, joita säilytetään aikuisten takana ja käyttö aikuisen valvonnassa. Rikkinäinen kuumemittari viedään poistettavaksi apteekkiin. Verenpainemittarin kalibrointi tehdään säännöllisesti.

Jos jonkun lapsen hoito edellyttää muita terveydenhuollon laitteita tai apuvälineitä, niin niiden hankinnasta, huollosta ja käytön ohjauksesta vastaa lapsen hoitava lääkäri tai muut terveydenhoidon työntekijät tai yksikön sairaanhoitaja ja omaohjaajat. Työryhmälle järjestetään tarvittaessa kohdennettua perehdytystä lapsen laitteiden käyttöön.

Yksikön sairaanhoitaja Saga Koski (saga.koski@pelastakaalapset.fi) vastaa terveydenhuollollisen turvallisuuden seurannasta ja tekee tarvittaessa ilmoitukset.

8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Asiakastyön kirjaaminen

Pelastakaa Lasten sijaishuoltoyksiköiden lapsen asioihin kuuluva dokumentointi tapahtuu Sofia CRM-asiakastietojärjestelmään. Jokaisella työntekijällä on sinne omat tunnukset. Muut henkilöt eivät saa käyttää Raunilan tietokoneita. Perehdytyksessä uusi työntekijä ohjeistetaan raportointi- sekä kirjaamiskäytäntöihin sekä asiakastietojärjestelmään.

Kirjaaminen tulee tehdä heti esim. palaverin jälkeen tai ajoissa ennen oman vuoron vaihtumista. Samassa työvuorossa olevat varmistavat, että kaikista lapsista tulee tehtyä kirjaukset.

Kaikkien työntekijöiden ja opiskelijoiden perehdytyksessä käydään läpi tietosuoja- ja tietoturva-asiat sekä muut vaatimukset asiakastietojen käsittelyssä (sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023, voimaan 1.1.2024) ja vastaavan asetuksen (457/2024, voimaan 1.10.2024) vaatimukset asiakastietojen käsittelyssä. Järjestön kirjalliset ohjeet dokumentoinnista löytyvät sähköisesti Intrasta.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Save the Children

Vuosittaisiin henkilökunnan koulutuksiin kuuluu tietoturva- ja tietosuojakoulutus sekä kerran suorittava tietoturvan ajankohtaiset ilmiöt -koulutus. Tietoturvaan liittyvät ohjeistukset ovat järjestön intrassa. Lisäksi järjestössämme on käytössä erillinen sähköpostiosoite, mihin työntekijät lähettävät tietosuojavastaavalle tarkoitetut viestit tietosuojaloukkauksista. Lähetettyjä tietoja seuraavat vain järjestön juristit ja it-päällikkö. Sähköpostiosoitteeseen voi lähettää myös tietosuojaan ja -turvaan liittyviä kysymyksiä ja kommentteja.

Pelastakaa Lapset ry:n tietoturvasuunnitelma on laadittu 25.4.2024. Tietoturvasuunnitelman ja asiakasrekisteriselosteen (liitteenä omavalvonnan lopussa) mukaisen toiminnan toteutumisesta erityislastenkoti Raunilassa vastaa yksikön johtaja.

Yksikölle on laadittu salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskevan seloste.

Tietosuojavastaava: Tiina Tammi, juristi
sp. tiina.tammi@pelastakaalapset.fi, p. 040 6831065

Asiakasrekisteritiedote

Asiakastietojen kerääminen ja asiakasrekisterin pito Pelastakaa Lapset, erityislastenkoti Raunila

Työskentelyn alkaessa avaamme **asiakasprofiilin** Sofia-asiakastietojärjestelmäämme. Sinne keräämme perustiedot (*tunniste- & yhteystiedot sekä hyvinvointialueen yhteys henkilön tiedot*).

Asiakasrekisteriin tallennettuja tietoja käytetään asiakastyön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin sekä muihin lain mukaisiin käyttötarkoituksiin. Asiakastiedot ovat salassa pidettäviä ja henkilökunnallamme on salassapitovelvollisuus.

Luomme asiakasprofiiliin **hoito- ja kasvatussuunnitelman**, jonka teemme sovittujen tavoitteiden pohjalta yhdessä asiakkaan ja huoltajien kanssa. Suunnitelmaan kirjataan mm. *yksilölliset vahvuudet ja voimavarat, tuen tarve, tavoitteet sekä käytettävät menetelmät asiakkaan, sosiaalitoimen ja henkilökunnan näkökulmista sekä sovitut asiat työskentelyn seurannasta ja arvioinnista*.

Meillä on käytössä **osallistava kirjaaminen**, joka tarkoittaa, että pyrimme tekemään kirjaukset aina yhdessä asiakkaan kanssa. Kirjoitamme työskentelystä yhdessä **raporttimerkintöjä** ja kuukausittain **raporttikoosteen** työskentelystä: *miten työskentelyn tavoitteisiin on vastattu, miten työskentely on edennyt asiakkaan ja omaohjaajan näkökulmasta sekä millaista suunnitelmaa meillä on tuleville kuukausille*.

Asiakasdokumentoinnissa rekisterinpitäjänä toimii asiakkaan oma hyvinvointialue. Lähetämme raporttikoosteet kuukausittain vastuusosiaalitoimikijälle. Työskentelyn päättyessä lähetämme kaikki asiakastiedot hyvinvointialueelle arkistoitavaksi ja poistamme kaikki tiedot omasta asiakastietojärjestelmästä. Tiedot ovat saatavilla omalta hyvinvointialueelta.

Väärinkohtelutilanteessa sosiaalihuollossa tai haluat tietoa oikeuksista, sosiaaliasiavastaava neuvoo sinua, sillä hänen tehtävänsä on edistää asiakkaan oikeuksien toteutumista.

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Lapsen osallisuuden lisääminen mm. kuukausikoosteiden kirjaamisissa, yhteiset tapahtumat lasten läheisten kanssa ja nuorten yhteisöllisyyden lisääminen Raunilassa.

Yksikkökohtaista tietoa palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä (esim. asiakaspalautteista, kuntien ohjaus- ja valvontakäynneistä, laatulupausten toteutumisesta ja laatutyöhön liittyvistä auditoinneista). Riskinhallinnan prosessissa käsitellään kaikki epäkohtailmoitukset ja tietoon tulleet kehittämistarpeet ja niille sovitaan riskin vakavuuden mukaan suunnitelma, miten asia hoidetaan kuntoon.

Toiminnassamme todetut kehittämiskohteet:

Vastausprosentin nostaminen palautekyselyissämme

Erityisyksikkötoiminnan kehittämisprojekti kokonaisuudessaan: DKT:n toimintamenetelmien käyttö, yhteisöllisyys, osallisuus ja sijoitusten katkeamattomuus

10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Yksikön omavalvontasuunnitelman tulee ohjata kaikkea toimintaamme tai jos toiminnassamme tapahtuu oleellisia muutoksia, omavalvontasuunnitelmaa tulee päivittää sen mukaiseksi.

Omavalvontasuunnitelman ja yksikön toiminnan toteutumista käsitellään yksikön työryhmäpäivissä vähintään 4 kk:n välein. Seurannasta sekä tarvittavista muutoksista tehdään kirjaus yksikön työryhmämuistioon.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön johtaja.

Jyväskylässä 16.2.2026

Anita Reiman, yksikön johtaja